

ТУРАН-КАЗАЛЫ

№73
(2348)
Сәрсенбі
17 қыркүйек
2025 жыл
Газет
2003 жылдың
5 қаңтарынан
шығады

Аймақтық
ақпараттық-
танымдық
басылым

ҚЫЗЫЛОРДА ОБЛЫСЫНА ТАРАЙТЫН ГАЗЕТ

ҚР ҰЛТТЫҚ КІТАПХАНАСЫНЫҢ БАСШЫСЫ ҚАЗАЛЫ АУДАНЫНА КЕЛДІ

ҚР Ұлттық кітапханасының басшысы Ғазиза Нұрғалиева Қазалы ауданына жұмыс сапарымен келді. Сапар барысында алдымен Ұлттық кітапхана басшысы аудан әкімінің орынбасары Дәурен Тлеумбетов пен бірге аудан орталығындағы «Руханият» орталығымен және орталықта орналасқан аудандық кітапхананың жұмысымен танысты.

Биылғы жылдың басында пайдалануға берілген «Руханият» орталығындағы неке қию залы, кітапхана, музей, архив, жастар сарайы, ардагерлер мен аналар үйі келушілерге тұрақты қызмет көрсетуде. Орталықтың жұмысын Ұлттық кітапхана басшысына Дәурен Оңғарбайұлы толық таныстырды.

Бүгінде Қазалы ауданындағы 26 кітапханада 577 мыңнан астам кітап қоры жинақталған, ал «Руханият» орталығындағы аудандық кітапханада 49677 кітап қоры бар. Бүгінде жаңа, заманауи

ғимаратқа көшірілген кітапханаға келушілердің саны өскен. Орталық кітапхананың 5500-ден астам тұрақты оқырманы бар.

Кітапхана жұмысымен танысқаннан кейін Ғазиза Нұрғалиева Қазалы аудандық кітапханалар қорын толықтыру мақсатында Ұлттық кітапханада резервте тұрған 1000 дана кітапты сыйға беретінін айтты.

Ұлттық кітапхана басшысы «Руханият» орталығынан кейін «Өркендеу» ауылдық округінде орналасқан көне Жанкент қалашығына барып, ондағы археологиялық қазба жұмыстарының нәтижесінде табылған тарихи жәдігерлермен танысты.

Жанкент қалашығы – Қазалы ауданындағы республикалық

маңызы бар тарихи және мәдениет ескерткіші. Қазақстанның ортағасырлық, соның ішінде түркі-оғыз тайпаларының тарихын зерттеудегі маңызды нысан. VII–XII ғасырлардағы Сыр бойындағы ірі қалалардың бірі, Оғыз қағанатының астанасы саналған. Мұнда 2014 жылдан бері қазақстандық және шетелдік археологтардың қатысуымен кешенді зерттеу жүргізілуде.

Көне шахардың тарихымен танысқан Ғазиза Құдайбергенқызы тарихи құнды қазынамыз, жәдігерлерімізді келер ұрпаққа мұра етіп қалдыру, оны насихаттау жұмыстары үздіксіз жалғаса беру керектігін жеткізді.

Ұлттық кітапхананың басшысы Ғазиза Нұрғалиева Әйтеке би кентіндегі абаттандыру және құрылыс жұмыстары жүргізілген Қазалы мәдени-демалыс кешенінің жұмысымен танысты.

АУДАН ӘКІМІНІҢ ОРЫНБАСАРЫ ӘСКЕРГЕ ШАҚЫРУ ПУНКТИНЕ БАРДЫ

Бүгінгі таңда Қазалы ауданындағы қорғаныс істері жөніндегі бөлім ғимаратына күрделі жөндеу жұмыстары жүргізілуде.

Аталған ғимаратқа шілде айында басталған жөндеу жұмыстары қараша айында аяқталады деп жоспарланып отыр. Жөндеу жұмыстары аясында ғимараттың сыртқы қасбеті жаңғыртылумен қатар, ішкі әрлеу жұмыстары жүргізіліп, инженерлік-коммуникациялық желілер мен жылу жүйесі толығымен қайта жаңартылуда.

Аудан әкімінің орынбасары, әскерге шақыру комиссиясының төрағасы Дәурен Тлеумбетов аудандық қорғаныс істері жөніндегі бөлімге барып, ғимаратқа жүргізіліп жатқан жөндеу жұмыстарын көрді. Сондай-ақ қорғаныс істері бөлімінің бастығы Нұрлан Көлбаевқа жөндеу жұмыстарының сапасына аса мән беріп, мерзімінде аяқтауды бақылау қажеттігін ескертті.

Мұнан кейін Дәурен Оңғарбайұлы бөлімге қарасты әскерге шақыру пунктіне барды. Шақыру пунктіне медициналық комиссиядан өтіп жатырған әскерге шақырылушы азаматтармен және медициналық комиссияның мүшелерімен кездесті.

Шақыру пунктіне өткен кездесуде аудан әкімінің орынбасары әскерге шақырылушы азаматтарға Отан алдындағы борыштарын абыроймен атқару, жастардың бойында патриотизмді қалыптастыру және қазіргі таңда әскерге барған азаматтарға мемлекет

тарапынан беріліп жатырған жеңілдіктер туралы ақпарат берді. Ал, медициналық комиссия мүшелеріне өздеріне міндеттелген жұмыстарға жауапкершілікпен қарап, сыбайлас жемқорлыққа жол бермеу мәселесін қатаң ескертті.

Айта кетейік, биыл аудан бойынша күзгі әскерге шақыру кезеңінде 96 тапсырыс беріліп отыр. Бүгінге дейін облыстық жиын пунктіне 14 азамат жөнелтіліп, оның төртеуі Отан алдындағы борышын өтеу үшін ҚР ҰҚК Шекара қызметінің әскери бөлімдеріне жөнелтілді.

Қазалы ауданы әкімдігінің баспасөз қызметі

●Баспасөз - 2026

2026 ЖЫЛДЫҢ БІРІНШІ ЖАРТЫ ЖЫЛДЫҒЫНА БАСПАСӨЗГЕ ЖАЗЫЛУ ЖҮРІП ЖАТЫР!

Құрметті газет оқырмандары!

Аймақтық «Тұран-Қазалы» газетіне 2026 жылдың бірінші жарты жылдығына жазылу жүріп жатырғанын хабарлаймыз.

Аймақтық газет республикадағы ең арзан басылым екенін назарларыңызға саламыз. Газетке жазылу бағасы жеке адамдар үшін 6 айға -1130 теңге, мекемелер мен кәсіпорындары үшін 6 айға -2260 теңге.

Жеке тұрғындардың «Тұран-Қазалы» ЖШС-нің бухгалтериясына келіп жазылуына болады.

Аймақта болып жатқан жаңалықтарды білгіңіз келсе, өңірдің тыныс-тіршілігімен танысқыңыз келсе, әр саладағы атқарылып жатқан жағымды істерден хабардар болғыңыз келсе біздің газетке жазылыңыз.

Аймақтық
«Тұран-Қазалы»
газетінің редакциясы

ОТБАСЫ КҮНІНЕ ОРАЙ АЛТЫН ТОЙ ИЕЛЕРІНЕ ҚҰРМЕТ КӨРСЕТІЛДІ

Елімізде қыркүйек айының екінші жексенбісі – Отбасы күні мерекесі ретінде аталып өтіледі.

Осыған орай, аудан әкімінің міндетін атқарушы Жалғас Сүйеубаев пен аудан әкімінің орынбасары Дәурен Тлеумбетов және аудандық АХАТ бөлімінің басшысы Лига Наурызбаева Әйтеке би кентінде тұратын шаңырақ көтергендеріне 50 жыл болған Алтын той иелерінің шаңырағына барып, мерейлі мерей тойларымен құттықтады.

Алдымен берекелі ғұмырларымен елгі үлгі болған Бақытбек пен Кұлай Қошқаровтардың шаңырағына барды. Әулет ардақтысы Бақытбек аға мен зайыбы Кұлай анамыздың бақытты отбасының

іргетасын бірге қалағандарына – 50 жыл.

Олар салиқалы ұрпақ тәрбиелеп, еңбегі, көркем мінезімен өзгеге өнеге боларлық үлкен әулет иелері. Отағасы Бақытбек аға – ұзақ жылдар бойы КамАЗ тізгіндеп, ел игілігіне адал қызмет еткен еңбек

адамы. Ал Кұлай ана – сан жүздеген жандарға шипа дарытқан ақ халатты абзал жан. Медбике ретінде талай адамның алғысына бөленіп, зейнетке шыққан қадірлі ана. Бүгінде үлгілі отбасы атанып, 5 баладан өрбіген 10 немеренің қызығына бөленіп отырған ардақты жан-

дар – көпке үлгі, кейінгі ұрпаққа – өнеге.

Мұнан кейін аталған топ Болат пен Қуаныш Асаубаевтардың шаңырағына барып, құрмет көрсетті. Отағасы Болат Асаубаев құрылыс саласында еңбек етіп, бүгінде адал еңбектің зейнетіне жетіп отыр. Ал, Қуаныш

апамыз өмір бойы мектепте жоғары санатты, білімді де білікті ұстаз болумен қатар жанұяда 9 бала тәрбиелеп, барлығына жоғары білім алып берген «Алтын алқа» иегері атанған Батыр ана. Берекелі отбасы дүниеге 4 қыз бен 5 ұлды әкелген, оларға өнегелі тәрбие беріп, осы 9 перзентін өз тұғырларына қондырып отырған алып та мәуелі бәйтерек иелері.

Шаңырақ көтергендеріне 50 жыл болған берекелі отбасы иелеріне аудан әкімінің міндетін атқарушы Жалғас Сүйеубаев мерейтойлық құттықтауын табыстап, отасқандарына 50 жыл толуына орай неке куәлігін табыстайды. Сондай-ақ қазақы дәстүрге сай иығына шапан жауып, камзол киігізіп құрмет көрсетті.

ҚОРҒАНЫС ІСТЕРІ ЖӨНІНДЕГІ БӨЛІМ ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРІ АЛҒЫСҚА БӨЛЕНДІ

12 қыркүйек – елімізде Жергілікті әскери басқару органдарының құрылған күні. Осыған орай, аудан әкімінің орынбасары Дәурен Тлеумбетов Қазалы ауданының қорғаныс істері жөніндегі бөлім қызметкерлері мен сала ардагерлерін қабылдап, мерекелерімен құттықтады.

- Тарихқа көз жүгіртер болсақ 1918 жылы 8 сәуірде алғашқы әскери комиссариаттар құрылып, кейіннен Қазақстанның тәуелсіздік жылдарында олар Қорғаныс істері жөніндегі департаменттер, басқармалар мен бөлімдер болып өзгертілді. Қазіргі таңда еліміздің барлық өңірлеріндегі жергілікті әскери басқару органдарына 200-ден астам бөлімше кіреді. Қазалы ауданының қорғаныс істері жөніндегі бөлім біздің ауданымыздағы жергілікті

әскери орган болып табылады. Бүгінде ауданның қорғаныс істері бөлімінде 21 қызметкер еліміздің әскери құрылымын жақсарту, мерзімді әскери шақырумаусымын ұйымдастыру және аудан жастарының Отан алдындағы борышын өтеуге

үлес қосу мен қатар басқа да жауапты қызметтерді қалтқысыз атқарып келеді, - деді Дәурен Оңғарбайұлы.

Мерекелік қабылдау барысында бірқатар бөлім қызметкерлері аудан әкімінің міндетін атқарушы

Жалғас Сүйеубаевтың және Қызылорда облысы қорғаныс істері жөніндегі департаменті басшысының «Алғыс хатымен» марапатталды.

Жиында аудандық қорғаныс істері жөніндегі бөлімінің бастығы Нұрлан Көлбаев пен қорғаныс істері жөніндегі бөлімінің ардагерлері: Нұрсұлтан Айекешов пен Ғалымжан Бердібеков сөз сөйлеп, мерекемен құттықтап жатқан азаматтарға шынайы ризашылықтарын жеткізді. Сондай-ақ елдің амандығы мен тыныштығын, жастардың жарқын болашағын тіледі.

Мерекелік басқосу соңында аудан өнерпаздары мереке иелеріне арнап әсем ән тарту етіп, мерекелік көңіл-күй сыйлады.

**Қазалы ауданы әкімдігінің
баспасөз қызметі**

ӨРТ ҚАУІПСІЗДІГІ ЕРЕЖЕЛЕРІН ҚАТАҢ САҚТАЙЫҚ!

Жазғы жел, аптап ыстық кезінде өрт қауіпі арта түседі. Кішкене ғана ұшқын, сөндірілмеген күл-қоқыс, шылым қалдығы, кез келген жерде от немесе шырпы жағып, шылым тұтату орны толмас опық жегізуі мүмкін.

Тазалық жұмыстары кезінде күл-қоқысты өртегенде өте сақ болу керек. Оны күн тымық кезде, тұрғын үй құрылысынан қашық жерде өртеп, күлі сөнгенше қадағалап

қасында тұру керек. Қайсыбіреулеріміз соны біле тұра көңіл бөлмейміз. Тұрғындар аулаларынан шыққан күл-қоқыс, шөп қалдықтарын тазалау кезінде жоғарыда көрсетілген ережелерді сақтаулары керек.

Өрт шығу салдарына кішкентай балалардың шырпымен ойнауы, ата-аналар тарапынан қадағалаудың жоқтығы да себеп болады, яғни, ауаларының ыстық кезінде кішкентай балаларға көп көңіл бөліп, олардың

шырпы, отпен ойнауына жол бермеу керек. Себебі, оның арты өртке айналып, орны толмас өкінішке душар етеді.

Шаруа қожалықтары мен қосалқы шаруашылықтарда жемшөп дайындау кезінде өрт қауіпсіздігіне мән берген жөн. Ыстық кездері кішкене ғана ұшқынның өзі орны толмас опық жегізуі мүмкін. Далада, егін басында болатын өрт көбіне сонда еңбек ететін адамдардың кінәсінен болады.

Шылым тартқанда, от жаққанда сақтық жасамау, комбайнның, трактордың, автомашинаның түтін шығатын тұрбасынан құрғақ шөпке от ұшқыны түсуі, міне, далада шығатын өрттерге себеп осылар болып табылады. Өрт адамдардың маңдай терімен, еңбегімен қолымен өндірілген байлықты жоқ етіп кетпесін десек, онымен алдын-ала күресу керек.

Сондықтан шаруа

қожалықтары трактор машиналарын дайындау кезінде, шөп орағы кезінде әрбір шаруашылық басшылары мен шаруа қожалықтарының жетекшілері, механиктері мен жұмысшылары жоғарыдағыдай өрттен сақтану шараларын қатаң орындап отыруды міндетім деп түсінуі керек.

**Қазалы ауданының
Төтенше
жағдайлар бөлімі**

АБАЙ ҚҰНАНБАЙҰЛЫНЫҢ 180 ЖЫЛДЫҒЫ – РУХАНИ ЖАҢҒЫРУДЫҢ БАСТАУЫ

Қазақтың ұлы ақыны, ойшылы әрі ағартушысы Абай Құнанбайұлы – халқымыздың мақтанышы, ұлттық руханияттың биік шыңы. Оның даналығы, өлеңдері мен қара сөздері бүгінде бүкіл адамзатқа ортақ құндылыққа айналды. 2020 жылы Қазақстанда, биыл шет мемлекеттерде Абайдың 180 жылдық мерейтойы кең көлемде аталып өтті. Бұл мерейтой ұлы ойшылдың мұрасын дәріптеп, қазақ мәдениетін әлемге танытуға зор ықпал етті.

Абай шығармалары – терең ойға, биік адамгершілікке толы. Ол өз заманының әлеуметтік мәселелерін көтеріп, халықты

білімге, еңбекке, бірлікке шақырды. Оның қара сөздері – философиялық ой-толғамдардың, адам тәрбиесінің асыл қазынасы. Абайдың еңбектері тек әдеби туынды емес, ұлттық тәлім-тәрбиенің, рухани дамудың басты құралы болып қала бермек.

Абайдың 180 жылдығы аясында республика көлемінде ғылыми-практикалық конференциялар, әдеби кештер, театр қойылымдары мен концерттер ұйымдастырылды. Жидебайдағы Абай мұражай-резерваты жаңартылып, жаңа ескерткіштер бой көтерді. Халықаралық деңгейде де ақынның мерейтойы кеңінен насихатталды. Бұл шара-

ларарқылы ұлы ойшылдың мұрасы жаңа буынға жақындатылып, әлемге кеңінен таныстырылды.

Абайдың 180 жылдығын атап өту – тек тарихи дата емес, ұлттық сананы жаңғыртуға бағытталған маңызды қадам болды. Ақын мұрасы – ұрпақтан ұрпаққа жалғасатын мәңгілік рухани қазына. Оның ойлары бүгінгі күнде де өзекті: білімге ұмтылу, әділдікке адал болу, халықты бірлікке шақыру. Сондықтан Абайды тану – өзімізді, ұлттық болмысымызды тану.

Асхат МУСАЕВ,
Қазалы аудандық соты әкімшісінің аға сот приставы

ЖОЛДАУДА АЙТЫЛҒАН БАҒДАР БОЙЫНША МӘСЕЛЕР ҚАРАЛДЫ

Аудан әкімінің міндетін атқарушы Жалғас Сүйеубаевтың төрағалығымен өткен мәжілісте Мемлекет басшысының 8 қыркүйектегі «Жасанды интеллект дәуіріндегі Қазақстан: өзекті мәселелер және оны түбегейлі цифрлық өзгерістер арқылы шешу» атты Қазақстан халқына Жолдауын іске асыру жөніндегі Жалпыұлттық іс-шаралар жоспарының жобасы туралы және аудан көлемінде жол қозғалысы мен жаяу жүргіншілердің қауіпсіздігін қамтамасыз ету мәселелері қаралды.

Жиында Жалғас Оңғарұлы алдымен Жолдауда айтылған барлық бағдар бойынша нақты шаралар қабылдап, оны сапалы іске асыру бағытында жұмыс атқару керектігін айтты. Осыған сәйкес, Жолдаудан туындайтын міндеттер мен оны аудан көлемінде жүзеге асыру мәселелеріне байланысты аудан әкімінің орынбасарлары, дербес бөлім басшылары мен кент, қала және ауылдық округ әкімдеріне берілген тапсырманың сапалы орындалуын қадағалауды тапсырды.

Мұнан соң мәжілістің күн тәртібіндегі екінші мәселе аудан көлемінде жол қауіпсіздігін сақтау бойынша жасалып жатқан жұмыстар туралы аудандық полиция бөлімінің бастығы Асылбай Аңсатов баяндады.

Жыл басынан бері аудан көлемінде 58 жол-көлік оқиғасы орын алып, оның ішінде жаяу жүргіншілермен 18 жол көлік оқиғасы тіркелген. Бұған байланысты ауданда жол қозғалысы ережесін өрескел бұзушыларды анықтау бағытында «Қауіпсіз жол», «Автобус», «Мас жүргізуші, қылмыскер», «Заңсыз қайта жабдықтау» «Құқық тәртібі» атты арнайы жедел-профилактикалық іс-шаралары өткізіліп келеді.

Жалғас Оңғарұлы полиция бөлімінің бастығына жол-көлік оқиғаларының алдын алу, профилактика бағытындағы рейдтік шараларды күшейтіп, жедел басқару орталығының мүмкіндігін толық пайдаланып, жолдағы тәртіпті сақтау бағытында шаралар қабылдауды тапсырды. Сонымен қатар тиісті сала басшылары мен кент, қала және ауылдық округ әкімдеріне аудан бойынша әлеуметтік нысандар, мектеп-балабақшалардың алдында, қоғамдық орындарда жол белгілерін орнатып, уақытылы жаңартып отыру, автомобиль жолдары мен көшелерді реконструкциялау, жөндеу және күтіп-ұстау жұмыстарының сапасын қатаң бақылау, басқа да жол қауіпсіздігінің алдын алу мақсатында нақты тапсырмалар берді.

Қазалы ауданы әкімдігінің баспасөз қызметі

СЕРІКТЕСТІК ЖАБЫЛАДЫ

«Жалғасбай және компания» толық серіктестігі жабылады. Мекемеге алажағы мен қарызы бар тұрғындардың Әйтеке би кенті, Ғ.Мұратбаев көшесі, 6-шы үйге хабарласып, келіп есептесулерін сұраймыз.

Жалғасбай МИРКИЯСОВ,
«Жалғас және компания» толық серіктестігінің директоры

ТҰМАУДАН САҚТАНАЙЫҚ

Жедел респираторлық вирусты жұқпалар мен тұмау – жоғарғы тыныс жолдарының жұқпалы жедел вирустық ауруы.

Тұмау жұқпасының таратушы көзі-науқас адам. Тұмау вирустары адамның тыныс жолдарында, мұрын қуысында, өңешінде өсіп-өніп көбейеді. Қоздырғыштар ауа арқылы тез тарайды, науқас адамнан сау адамға жөтелгенде, түшкіргенде, сөйлескенде, сонымен қатар науқас адамның пайдаланған заттары (ыдысы, сүлгісі, қол орамалы, кітабы, есік тұтқасы және тағы басқа) арқылы жұғады.

Аурудың жасырын кезеңі өте қысқа. Вирус ағзаға түскен кезден бастап, аурудың алғашқы белгілері білінгенге дейін 24-48 сағат қана өтеді. Тұмау басталғаннан кейін 3-4 тәулік ішінде аса қауіпті әрі жұқпалы болады. Сондықтан ауырған адамның үйде жатып емделгені, не дәрігерді үйге шақырғаны дұрыс.

Тұмаудың негізгі белгілері: ауру шұғыл басталады, дене қызуы 39 градусқа және одан да жоғары көтеріледі, дене түршігіп, бас және бұлшық еттер ауырады, жалпы әлсіздік, көзі жасаурап қызарады.

Аурудың қауіптілігі аурудан кейінгі асқыну жағдайлары. Сонымен қатар, тұмау ауруы 2 жасқа дейінгі балалар, қарттар, созылмалы аурумен ауыратын науқастар арасында ауыр түрде өтеді. Ал екіқабат әйелдің тұмаумен ауруы өте қауіпті.

Тұмау ауруынан сақтанудың ең тиімді шараларының бірі- тұмау ауруына қарсы вакцина ектіру. Тұмаудың өріс алуы кезеңі алдында халықтың неғұрлым осал топтарына (60 жастан асқан адамдар, созылмалы өкпе, жүрек-қан тамыры аурулары, иммундық

жетіспеушілігі бар ересектер мен балалар, әлсіз және жиі ауыратын балалар, жүкті әйелдер) және медицина қызметкерлеріне тұмауға қарсы егу шарасы жүргізіледі. Тұмауға қарсы егілгендер арасында ауру жеңіл өтеді, асқыну мен өлім жітім жағдайлары азаяды.

Сонымен қатар науқас және оны қоршаған адамдар тұмаудың жұғу жолдарының ең қарапайым алдын алу шараларын білуі тиіс. Науқасқа күтім жүргізгенде маска тағу, қолды жиі жуу, бөлек сүлгі пайдалауды қадағалаған жөн. Науқас жатқан бөлмені желдетіп, ылғалды тазалау жұмыстарын жүргізу маңызды.

Тұмаудың алдын алу үшін:

1. Ең тиімді, сенімді жол- тұмауға қарсы егілу (вакцинация);

2. Үйдің ауасын жиі желдету арқылы тазарту, бөлмелерді дымқыл шүберекпен сүртіп тазарту;

3. Бөлмелерді қалыпты температуралық режимде ұстау;

4. Жеке бас тазалығын сақтау;

5. Қолды жиі жуу немесе бір реттік ылғалды қол орамал пайдалану немесе бет орамалдарды жиі ауыстыру;

6. Дене шынықтыру, таза ауада көбірек болу;

7. Құнарлы және сапалы тамақтану;

8. Халықтың жиі шоғырланатын жерінде болуды шектеу.

Тұмаудың алғашқы белгілері пайда болған кезде өз бетіңізше ем жүргізбей, дәрігерге қаралу қажеттігін естен шығармаған жөн.

Саракүл ШҮКІРӘЛИЕВА,
Қазалы аудандық санитариялық-эпидемиологиялық бақылау басқармасының бас маманы

● Маманның кеңесі

ӘКІМШІЛІК РӘСІМДІК-ПРОЦЕСТІК КОДЕКС ТУРАЛЫ

Әкімшілік рәсімдік-процестік кодекс (ӘРПК) – Қазақстан Республикасында азаматтар мен заңды тұлғалардың мемлекеттік органдармен, лауазымды адамдармен қарым-қатынасын реттейтін негізгі құқықтық құжат. Ол 2021 жылғы 1 шілдеден бастап күшіне енді және елдегі әкімшілік әділет жүйесінің құқықтық негізін қалыптастырды.

ӘРПК-нің басты мақсаты – азаматтардың құқықтары мен заңды мүдделерін қорғау, мемлекеттік билік органдарының жауапкершілігін күшейту және олардың шешімдері мен әрекеттерінің заңдылығын бақылау. Бұл құжат билік пен халық арасындағы қатынастарды теңгерімді етіп, «құқық үстемдігі» қағидатын қамтамасыз етеді.

Заңдылық – барлық мемлекеттік органдар мен лауазымды тұлғалар шешім қабылдағанда заңды басшылыққа алуы тиіс.

Азаматтардың құқықтарын қорғау – кез келген күмәнді жағдай азаматтың пайдасына шешіледі.

Әділеттілік пен айқындық – мемлекеттік органның әрекеті ашық әрі негізделген болуы қажет.

Процестік теңдік – азаматтар мен мемлекеттік органдар сот алдында тең құқыққа ие.

ӘРПК келесі жағдайларды реттейді: мемлекеттік органның, жергілікті атқарушы биліктің шешімдері мен әрекеттерін даулауды;

мемлекеттік қызмет көрсетулерге қатысты дауларды;

салық, жер, әлеуметтік қорғау, экология және өзге де әкімшілік қатынастарға байланысты мәселелерді;

мемлекеттік органдардың әрекетсіздігін сот арқылы қарауды.

Әкімшілік соттар.

Кодекстің маңызды жаңалығы – әкімшілік соттардың құрылуы. Бұған дейін әкімшілік істер жалпы юрисдикциядағы соттарда қаралса, енді мамандандырылған әкімшілік соттар азаматтардың арыз-шағымдарын қарайды. Бұл әділеттілікті жедел әрі тиімді қамтамасыз етуге мүмкіндік береді.

Мемлекеттік органның шешімімен келіспеген жағдайда азамат сотқа жүгіне алады;

Сот процесінде дәлелдеу жүктемесі көбіне мемлекеттік органға жүктеледі;

Азаматтар өз құқығын қорғауда жеңілдікке ие болады;

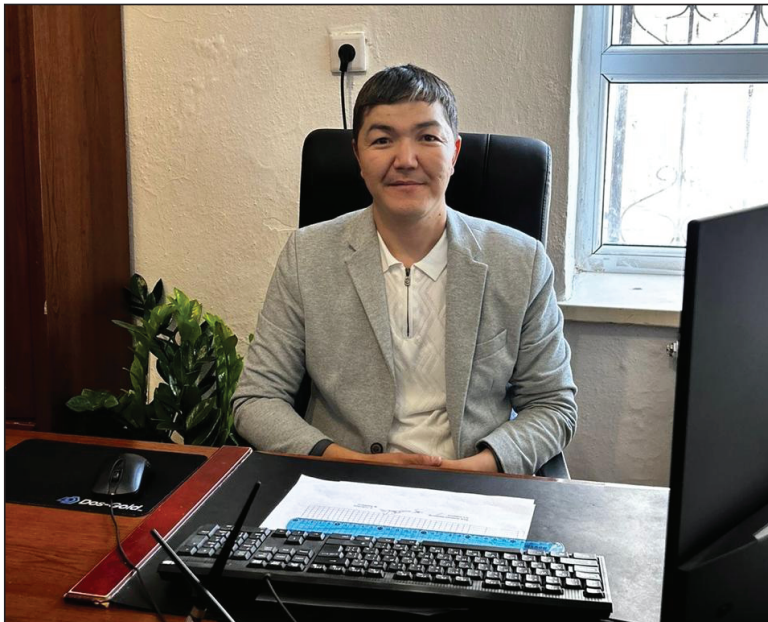
Мемлекеттік органдардың жауапкершілігі артады.

Әкімшілік рәсімдік-процестік кодекс – Қазақстандағы құқықтық мемлекет құру жолындағы маңызды қадам. Ол азаматтардың құқығын қорғап қана қоймай, мемлекеттік органдардың ашықтығы мен жауапкершілігін арттыруға бағытталған. Бұл құжат қоғам мен билік арасындағы сенімді нығайтуға зор үлес қосады.

Ақбөпе АЙМАХАНОВА,

Қазалы аудандық соты әкімшісінің бас маман-сот отырысының хатшысы

МЕЙІРІМГЕ ТОЛЫ МЕКЕН

Қоғамның шынайы келбеті – оның әлсіз жандарға деген қамқорлығынан көрінеді. Осы тұрғыда «Қазалы арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету орталығы» талай жанның жан жылуын тауып, өміріне сенім ұялатқан мекен. Бұл жерге келген әрбір қызмет алушы өзін жалғыз сезінбейді. Өйткені орталықтағы әрбір маман ең алдымен жүрек қалауымен, мейірім

ниетімен жұмыс істейді. Күнделікті қарбалас жұмыстың артында – қарапайым ғана жанашырлық, кішкентай ғана жылы сөз, қолдау мен демеу бар. Кейде сол жылы сөздің өзі адамға қанат бітіреді. Біздің қызмет алушылардың арасында түрлі тағдыр иелері бар. Бірақ бәрін біріктіретіні – адамға деген сенім, қолдауға деген қажеттілік. Біз үшін олардың әрбір күлкісі – үлкен жетістік, әрбір қадам алға жылжу – ортақ қуаныш.

Орталық тек әлеуметтік қызмет көрсететін орын ғана емес, ол мейірім мектебі. Мұнда әрбір жанға қолдау көрсетіліп, өмірдің мәнін қайта табуына жағдай жасалады. Бұл

біздің мамандардың күнделікті еңбегінің, шыдамдылығы мен жүрек жылуының нәтижесі.

Еркебұлан ҚОЖАБАЙҰЛЫ,
«Қазалы арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету орталығы» директорының әлеуметтік жұмыстары жөніндегі орынбасары

ТҰРҒЫН ҮЙДЕГІ ӨРТ ҚАУІПСІЗДІГІН САҚТАУ

Тұрғын үйлерде өрттің негізгі шығу себептері мынадай: -отпен байқамай әрекет қылу (темекі шегу, от жағу және тағы басқа); -электр жүйесін, электр құралдарын, электр-тұрмыстық құралдарды құрастыру және пайдалану ережелерін бұзу (электр жүйелерінің көнеруі, аса көп жұмыстардан қорғау аппараттарының жарамсыздығы, электр жүйелерінің дұрыс қосылмауы, электр-тұрмыстық құралдардың ұзақ жұмыс істеуі, тұрғын үйлерге электр жүйелерін

енгізу); - пештер мен түтіндіктердің дұрыс құрылмауы және пештер мен басқа да жылыту аспаптарын пайдалану кезінде өрт қауіпсіздік ережелерінің сақталмауы; балалардың отпен ойнауы (қараусыз қалған және тағы басқа сіріңкемен және күн түсетін заттармен ойнау); -өртеу, өрт жіберу. Өрттің жану белгілерін және өртті анықтаған жағдайдағы іс-әрекет: -шұғыл «101» телефонына өртке қарсы қызметіне қоңырау шалыңыз; -өрт болған кезде (тұрғын үйден немесе пәтерден) ғимараттан шығып, өзіңізбен бірге өте қажетті құжаттар мен бағалы заттарды алыңыз; - өрт туралы көршілеріңізге хабарлаңыз; газ құбырларын өшіріп, электр токтарын ажыратыңыз.

Сақтандыру шаралары. Өрттің туындауының алдын-алу және адамдардың өмірі мен денсаулығын сақтап қалу мақсатында келесідей өртке қарсы іс-шараларды қолдану қажет:

-тұрғын үйдегі пештер мен мұржаларды үнемі қарау. 3 айда 1 рет мұржаларды тазарту керек;

-тек зауыттан жасалған электр жүйелерін қорғау аппараттарын қолдану;

-үй және құрылыс аймағына іргелес жатқан өртенген қоқыс уақытында тазартылуы тиіс;

-жиһаздарды, терезе жапқыштарды және басқа да жанғыш заттарды пештен 0,5 м. кем емес ара қашықтықта орналастыру керек;

-әрбір пештің жағу саңылауының алдына 50×70 см кем емес металдық жайма қағуыңыз қажет.

Дегенмен, тұрғындарға ескертеміз! Өрт қауіпсіздік ережесін дұрыс пайдалансаңыз, қайғылы оқиғаларға жол бермейсіз. Отқа абайлықпен қарап, сақ болыңыздар!

Қазалы ауданы Төтенше жағдайлар бөлімі

Меншік иесі: «ТҰРАН-ҚАЗАЛЫ» жауапкершілігі шектеулі серіктестігі.

ДИРЕКТОР
Нұрбол ӘЛМӘМБЕТОВ

БАС РЕДАКТОР
Раушанбек СЕЙТЕНОВ

Газет Қазақстан Республикасының Ақпарат Министрлігінде 2004 жылғы 15 наурызда тіркеліп, №4801-г куәлігі берілген

Газет аптасына екі рет: сәрсенбі және сенбі күндері шығады. Газет «Тұран-Қазалы» жауапкершілігі шектеулі серіктестігінің баспаханасында компьютермен теріліп, беттеліп, офсеттік тәсілмен басылды.

Редакция мен баспахананың мекен-жайы: 120400, Қызылорда облысы, Қазалы ауданы, Әйтеке би кенті, Қ.Пірімов көшесі, №14 үй.

Телефондар: директор - 2-17-49, бас редактор - 2-47-77, бухгалтер -2-60-94, факс 8 (724-38)2-17-49.

Тарату аумағы: Қызылорда облысы.

Газет табыс етілмесе, 2-13-91 телефонына хабарласуға болады.

Жариялымдар газеттің түпкілікті көзқарасын білдірмейді. Жарнама мазмұнына жарнама беруші жауапты.

E-MAIL: tooturankazaly@mail.ru

Таралымы 11277 дана.